

Vem kan få hjälp?

Om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållanden inte kan sköta sin ekonomi, bevaka sin juridiska rätt eller annat i vardagen - kan han eller hon ha rätt till en god man eller förvaltare. Om personens hjälpbehov kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt, till exempel genom användning av fullmakt, skall tingsrätten inte fatta beslut om god man. De som behöver en god man kan exempelvis vara personer med utvecklingsstörning, psykisk sjukdom, gamla, sjuka, personer med demenssjukdom, minderåriga barn eller flyktingbarn.

Det är tingsrätten som i de flesta fall beslutar om godmanskap och förvaltarskap och förordnar god man eller förvaltare. Överförmyndaren kontrollerar sedan att de utsedda fullgör sina uppdrag på ett bra sätt.

Om barn eller underåriga har tillgångar som uppgår till åtta prisbasbelopp (356 000 kr för år 2013), ska föräldrarna anmäla detta till överförmyndaren, som är skyldig att granska föräldrarnas förvaltning. Det är föräldrarna/förmyndarna som i de flesta fall bestämmer över förvaltningen och hur tillgångarna används eller placeras. Vissa placeringar kräver dock överförmyndarens samtycke. Överförmyndaren har även rätt att besluta om skärpande föreskrifter, till exempel spärr på bankkonto, om det finns skäl att tro att barnets tillgångar används för annat än barnets bästa.